

Medietilsynets høringssvar til forslag om lov om digitale tjenester

Medietilsynet viser til Digitaliserings- og forvaltningsdepartementets (departementet) høringsnotat om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2022/2065 om et indre marked for digitale tjenester og om endring av direktiv 2000/31/EF, og sender med dette vårt høringssvar.

Medietilsynet er statens forvaltningsorgan på medieområdet. Det følger av samfunnsoppdraget at Medietilsynet skal medvirke til å oppfylle de overordnede mediepolitiske målene om ytringsfrihet og demokrati, og legge forholdene til rette for en åpen og opplyst offentlig samtale, jf. Grunnloven § 100. Medietilsynet understøtter de mediepolitiske målene ved å legge til rette for mediemangfold og kritisk medieforståelse i befolkningen. En viktig del av Medietilsynets samfunnsoppdrag er å bidra til en trygg digital hverdag for barn og unge.

Formålet med forordningen for digitale tjenester, eller Digital Services Act (DSA), er å innføre harmoniserte regler for et trygt og sikkert internett og sikre brukernes grunnleggende rettigheter. DSA omfatter internettbaserte formidlingstjenester som har ansvarsfritak for informasjonen som formidles. Ansvarsfritaket ble etablert i EØS-området med direktiv 2000/31/EF (ehandelsdirektivet) og er videreført i DSA, men DSA innfører ulike typer forpliktelser for ulike typer formidlingstjenester. Internettplattformene, og i særlig grad veldig store internettplattformer og søkemotorer, er underlagt de mest omfattende forpliktelsene.

Medietilsynet vil i høringssvaret legge vekt på vertstjenester som formidler innhold og ytringer, og i særlig grad internettplattformer og svært store internettplattformer og søkemotorer, inkludert sosiale medier. Sosiale medier har senket terskelen for befolkningens deltagelse i den offentlige samtalen, og har slik styrket ytringsfriheten. Samtidig har de største tilbyderne av internettplattformer, spillplattformer, søkemotorer og tjenester for generativ kunstig intelligens fått stor makt over det offentlige ordskiftet og hva slags innhold norske brukere får tilgang til og eksponeres for. De fleste plattformene er lukket bak innlogging med brukernavn og passord, og er vesensforskjellig fra åpne internetttjenester. Forretningsmodellen bygger på innsamling av personopplysninger, interesseprofilering og målretting av innhold og annonser. Brukerne får tilgang til relevant innhold, som mange setter pris på. Samtidig innebærer maktkonsentrasjon og praksiser for moderering og målretting på plattformen risikoer for den enkelte bruker og samfunnet.

Medietilsynet mener DSA er et viktig instrument for å sikre en åpen og informert samtale for norske brukere, og at tjenester som brukes av barn og unge i Norge blir tryggere.

Medietilsynet vil innlede høringssvaret med noen overordnede innspill og vil deretter kommentere departementets vurderinger kapittelvis. Forslag til justeringer i lovteksten er skrevet direkte inn i departementets utkast, understreket og markert i rødt, og følger sist i dette dokumentet (vedlegg 1).

Overordnede innspill

- Medietilsynet støtter departementets vurdering av at DSA er et viktig virkemiddel for å verne norske brukeres rettigheter og å motvirke samfunnsrisikoer på internettbaserte tjenester. En viktig trend de siste tjue årene, er at internettbaserte tjenester har utviklet seg fra et åpent internett uten innlogging, til lukkede tjenester med krav til innlogging. Forretningsmodellen er ofte basert på annonsesalg, der høy tidsbruk på plattformen gir mer eksponeringstid for annonser og økte inntekter. Dette gir et insentiv til å skape engasjement, der målretting av innhold og annonser basert på en interesseprofilering av brukerne er et effektivt virkemiddel.

Forretningsmodellen innebærer risikoer for individ og samfunn, som gir et behov for et oppdatert regelverk. Behovet for å begrense individuelle og samfunnsmessige risikoer på sosiale medier er inngående behandlet de siste årene, av Den nordiske tenketanken for teknologi og demokrati,¹ Ytringsfrihetskommisjonen,² Personvernkommisjonen,³ Skjermbrukutvalget⁴ og Ekspertgruppen for KI og valg,⁵ samt i Stortingsmeldingen «Trygg oppvekst i et digitalt samfunn»⁶ og i Regjeringens strategi for å styrke motstandskraft mot desinformasjon.⁷ DSA er nevnt som et sentralt virkemiddel i utredningene og rapportene over.

- DSAs virkeområde omfatter en rekke norske tjenester. De fleste faller inn under kategorien rene formidlingstjenester i DSA, som har de minst omfattende forpliktelsene og som allerede er godt dekket av gjeldende norske regelverk. Når det

¹ <https://www.norden.org/no/node/80273>

² <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2022-9/id2924020/>

³ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2022-11/id2928543/>

⁴ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2024-20/id3073644/>

⁵ <https://www.regjeringen.no/no/dep/kdd/org/styrer-rad-og-utvalg/ekspertgruppe-for-ki-og-valg/id3044410/>

⁶ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-32-20242025/id3108037/>

⁷ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/strategi-for-a-styrkje-motstandskrafta-mot-desinformasjon-2025-2030/id3109255/>

gjelder vertstjenester innen kategoriene internettplattformer og svært store internettplattformer og søkemotorer, er de aller fleste tjenestene etablert i utlandet. Regelverket håndheves av koordinatoren i det aktuelle medlemslandet, med unntak av kapittel 3, seksjon 5 av DSA som håndheves av Kommisjonen. Kommisjonen har ikke tilsynskompetanse for EØS/EFTA-landene, som gir et behov for å analysere om sosiale medier og andre svært store internettplattformer og søkemotorer etterlever DSA i Norge. Dersom det er grunn til å mistenke brudd på DSA i Norge, kan den norske koordinatoren be koordinatoren i etableringslandet eller Kommisjonen om en granskning.

Medietilsynet mener det er behov for at norske vedkommende myndigheter har tilstrekkelige hjemler til å undersøke om utenlandske plattformer, og særlig svært store plattformer og søkemotorer, etterlever DSA i Norge. Dette er plattformer de aller fleste nordmenn bruker daglig,⁸ der risikoen for den enkelte bruker og samfunnet er særlig stor, og der behovet for å undersøke om regelverket overholdes i Norge er særlig viktig. Medietilsynet anbefaler departementet å se nærmere på hvordan et tilstrekkelig hjemmelsgrunnlag kan sikres i lov eller forskrift.

- Departementet foreslår fire norske tilsynsmyndigheter som vedkommende myndigheter for DSA, og at Nkom blir koordinatoren. Det fremgår at Medietilsynet vil være «vedkommende myndighet i saker som berører deres kjerneområder, som ulovlig innhold, trygg bruk av digitale tjenester for barn og unge, desinformasjon, valgmanipulasjon og ytringsfrihet på sosiale medier». Medietilsynet støtter i all hovedsak denne beskrivelsen, og er enig i departementets tilnærming om å avgrense tilsynsoppgaver mellom de fire vedkommende myndighetene i forskrift for å unngå duplisering av oppgaver. Medietilsynet vil oppfordre til at forskriften, der det er nødvendig og mulig, konkretiserer hva slags oppgaver som følger av vedkommende myndigheters ansvarsområder. Eksempelvis er valgmanipulasjon og desinformasjon nevnt som to kjerneområder for Medietilsynet. DSAs retningslinjer introduserer prosedyrer for å motvirke risikoer for valgmanipulasjon på svært store plattformer i forbindelse med valg, der dialog, kontaktpunkt hos aktuelle tilbydere og test av beredskap er noen av tiltakene. Her er det viktig at Medietilsynets rolle konkretiseres i forskrift så langt det er mulig.

⁸ <https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/tids-og-mediabruk/statistikk/norsk-mediabarometer/artikler/dette-er-de-mest-populaere-sosiale-mediene>

Med fire vedkommende myndigheter kan det være en risiko for at det blir behov for mye koordinering og at flaskehalser kan oppstå i saksbehandlingen, særlig i saker som krever oppfølging med Kommisjonen eller koordinatorene i andre land.

Medietilsynet anbefaler at departementet ser på muligheter i DSA for at vedkommende myndigheter der det er mulig kan arbeide autonomt innen sine saksfelt. Eksempelvis gjelder dette bruk av informasjonsdelingssystemet, jf. artikkel 85, der det åpnes for at vedkommende myndigheter kan bruke systemet der det er nødvendig for å utføre sine oppgaver.

Innspill til kapitler og bestemmelser

Kapittel 4.2: Om ulovlig innhold (artikkel 9)

Medietilsynet er enig i departementets presiseringer av muligheter og begrensninger når det gjelder norske retts- og forvaltningsmyndigheters pålegg om at formidlingstjenester griper inn mot innhold som er ulovlig etter norsk rett.

For at et slikt pålegg skal være gyldig må det både ha grunnlag i nasjonal rett og være i samsvar med unionsretten. Medietilsynet peker på at pålegg som gjelder fjerning av innhold med ulovlige ytringer (for eksempel hatefulle ytringer som er straffbare etter straffeloven § 185) krever nøye vurderinger opp mot ytringsfriheten slik den er beskyttet i Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen (EMK) art. 10 og i Grunnloven § 100. Medietilsynet mener innføringen av ny lov om digitale tjenester gjør det relevant å drøfte nærmere hvilke myndigheter eller rettsinstanser som kan og bør kunne utferdige et slikt pålegg etter norsk rett, og om det bør stilles særlige innholdsmessige og prosessuelle krav til slike pålegg. For pålegg fra norske rettsinstanser bør det drøftes om og i hvilke tilfeller en beslutning om midlertidig forføyning etter tvistelovens kap. 34 kan være et tilstrekkelig rettsgrunnlag.

Det bør videre drøftes om det skal lovfestes et nasjonalt rettsgrunnlag for at politiet eller annen forvaltningsmyndighet skal kunne utforme pålegg om fjerning av straffbare ytringer hos formidlingstjenester. Herunder bør det tas stilling til om det er en forutsetning for slike pålegg at en norsk rettsinstans har funnet ytringen i strid med bestemmelser i norsk straffelov. Medietilsynet viser til at behandling i domstolene vil være en rettssikkerhetsgaranti for at lovlige ytringer ikke blir moderert eller tatt ned som følge av pålegg i strid med Grunnloven § 100 eller EMK artikkel 10. Til sammenligning kan nevnes at Medietilsynet har hjemmel i kringkastingsloven § 4-5 til å gi pålegg om å midlertidig hindre eller vanskeliggjøre tilgangen til utenlandske fjernsynskanaler som sender program som norsk rett har funnet stridende mot straffeloven § 185. Dette innebærer at Medietilsynets kompetanse først inntreffer

etter at det er avsagt dom i norsk domstol på at programmet bryter med straffeloven § 185.

Medietilsynet må da følge nærmere prosessuelle regler for å fatte slikt vedtak.

Bestemmelsen gjennomfører Direktivet om audiovisuelle medietjenester (direktiv 2010/13/EU og (EU) 2018/1808) artikkel 3.

Forankringen i et felleseuropeisk regelverk, og i særdeleshet EMK art. 10, vil etter Medietilsynets vurdering motvirke risikoen for at et EU- eller EFTA-land innfører nasjonale lover som innskrenker ytringsfriheten og deretter benytter artikkel 9 som et virkemiddel for å fjerne kritiske ytringer på plattformen. Den aktuelle retts- og forvaltningsmyndighet har videre en plikt til å informere den nasjonale koordinatoren, jf. artikkel 9, nr. 3, som igjen uten forsinkelse skal orientere samtlige koordinatore, jf. artikkel 9, nr. 4. Formidlingstjenesten plikter å gi en begrunnelse til brukeren av tjenesten hvis et innlegg slettes, jf. artikkel 9, nr. 5, samt orientere om retten til å klage og få klagen behandlet i et tvisteløsningsorgan. Disse åpenhetskravene vil etter Medietilsynets vurdering ytterligere redusere risikoen for bruk av artikkel 9 for urettmessige statlige inngrep i ytringsfriheten.

Medietilsynet har enkelte hjemler knyttet til pålegg om å fjerne ulovlig markedsføring som vil kunne være aktuelle å benytte og som vil omfattes av forordningen artikkel 9. Etter kringkastingsloven § 4-7 kan Medietilsynet pålegge netteiere å hindre eller vanskeliggjøre tilgangen til ulovlig pengespillreklame. Etter kringkastingsloven § 2-12 kan Medietilsynet be retten om å pålegge en vertstjenesteleverandør eller eier av et nettbasert grensesnitt å fjerne visse former for ulovlig markedsføring etter forordning (EU) 2017/2394 (forbrukervernforordningen). Se nærmere merknader knyttet til Medietilsynets kompetanse under kapittel 8 nedenfor.

Når det gjelder de nærmere krav til hva et påbud skal inneholde jf. artikkel 9 nr. 2 bokstav a, vil trolig mange av de samme kravene følge av gjeldende norsk rett. Medietilsynet viser til forvaltningsloven kapittel V om krav til begrunnelse og utforming av enkeltvedtak og kapittel VI om klage, som gjelder for norske forvaltningsmyndigheter. For rettsavgjørelser i sivile saker følger regler om utforming og begrunnelse av blant annet tvisteloven § 19-6. Når det gjelder krav til å oppgi påbudets geografiske virkeområde og regler om hvilket språk påbudet skal utferdiges på, vil dette trolig ikke følge like klart av gjeldende nasjonal rett. Medietilsynet er derfor enig i at det har gode grunner for seg å innta egne bestemmelser i ny lov om digitale tjenester § 6 med krav til innhold og utforming av pålegg etter artikkel 9.

Informasjonshensyn for rettsansvender kan også tale for en slik løsning. Departementet foreslår å løse dette retts teknisk ved at ny lov § 6 kun henviser til at pålegg må oppfylle de innholdsmessige kravene i forordningen artikkel 9 nr. 2, uten at det fremgår nærmere hvilke krav dette gjelder.

Medietilsynet stiller spørsmål ved om en slik ren henvisning vil tilføre noe ytterligere for rettsanvenderen. Denne må da likevel gå til forordningen for å få kunnskap om sine plikter. Dersom man velger å innta en egen bestemmelse med krav til utforming av pålegg etter artikkel 9 i ny lov om digitale tjenester, mener Medietilsynet at kravene bør fremkomme direkte av ordlyden i loven. Departementet bør også vurdere forordningens krav opp mot gjeldende rett når det gjelder krav til utforming og begrunnelse av enkeltvedtak fra forvaltningsmyndigheter og rettsavgjørelser fra domstolene. I den grad forordningen stiller krav som går ut over hva som følger av gjeldende rett, bør dette komme frem på en tydelig måte av enten loven eller i forarbeidene. Medietilsynet ber også departementet vurdere om norske retts- og forvaltningsmyndigheters plikt etter artikkel 9 nr. 3 om å sende kopi av pålegget og informasjon om virkningen pålegget har blitt gitt til koordinator, bør fremkomme direkte av ny lov § 6. Dette ville gi en samlet fremstilling av norske retts- og forvaltningsmyndigheters plikter etter artikkel 9, og gi god informasjon for norske rettsanvendere.

De samme merknader som er beskrevet over vil også gjelde for departementets utkast til ny lov § 7, som gjelder forordningen artikkel 10 om pålegg om å gi informasjon.

Kapittel 5.4.3: Utenomrettslig tvisteløsning (artikkel 21)

Brukere har rett til å klage dersom en internettplattform fjerner et innlegg, og få klagen behandlet av en utenomrettslig tvisteløsning dersom plattformen ikke gir klageren medhold. Medietilsynet vil understreke betydningen av denne rettigheten for ytringsfriheten og informasjonsfriheten, som også vil kunne motvirke risikoen for at plattformene fjerner mer innhold enn brukervilkårene åpner for.

Etter departementets vurdering, slik det fremgår av kapittel 5.7, er det behov for mer kunnskap om hvilke type klager som fremmes, hvilken type modereringsbeslutning tvistene gjelder og om tvistene først og fremst er rettet mot de veldig store nettbaserte plattformene, før det vurderes behovet for en utenomrettslig tvisteløsning i Norge. Medietilsynet støtter denne tilnærmingen.

Medietilsynet kan informere om at tilsynet har mottatt flere klager fra norske brukere som hadde vært naturlig å behandle i et tvisteløsningsorgan. Samtlige klager har vært rettet mot sosiale mediers modereringspraksiser, der brukeren mener tilbyderens urettmessig har slettet et innlegg eller konto.

Når DSA gjelder som norsk lov, kan norske brukere fritt velge mellom tvisteløsninger i EØS-området.⁹ Norske brukers klagerett vil følgelig være ivaretatt, og det er en fordel å hente inn

⁹ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/dsa-out-court-dispute-settlement>

erfaringer fra eksisterende tvisteløsningsorganer i EU før det vurderes å opprette et eget organ i Norge. Rapportene fra disse organene gir et godt grunnlag for vurderingene.¹⁰

Kapittel 5.6: Om risikovurdering og risikobegrensning på svært store internettplattformer og søkemotorer (artiklene 34-35)

Plattformiseringen av internett har ført til konsolidering og konsentrasjon i markedet for digitale tjenester, i den grad at noen få innholdsplattformer og søkemotorer har opparbeidet stor makt og innflytelse. Svært store internettplattformer og søkemotorer har derfor de mest omfattende forpliktelsene etter DSA, inkludert å identifisere og motvirke risikoer, jf. artiklene 34-35.

Ingen svært store internettplattformer er etablert i Norge. DSA håndheves følgelig enten av koordinator i landet der tjenesten er etablert, eller av Europakommisjonen, som har eksklusiv tilsyns- og håndhevingskompetanse for kapittel 3, seksjon 5, inkludert artiklene 34-35. Ved mistanke om regelverksbrudd i Norge, kan imidlertid koordinator og vedkommende myndigheter anmode om en granskning fra Kommisjonen, jf. artikkel 65, nr. 2.

Europakommisjonen har flere pågående granskningssaker om mulige regelverksbrudd i EU på svært store internettplattformer. Selv om Kommisjonens tilsyn og håndheving vil ha effekt i EFTA-landene Norge, Island og Liechtenstein, vil ikke Kommisjonen føre tilsyn med artiklene 34-35 i Norge. Medietilsynet mener det derfor er nødvendig at norske vedkommende myndigheter sikres et tilstrekkelig hjemmelsgrunnlag for å gjennomføre analyser for å avdekke mistanke om brudd på DSA for rettssubjekter etablert i utlandet, som er særlig viktig for å kunne vurdere om svært store internettplattformer og søkemotorer etterlever DSA i Norge. Medietilsynets anbefaling vil behandles nærmere i kapittel 9.1.

Kapittel 5.6: Om krisehåndteringsmekanisme (artikkel 36)

DSAs artikkel 36 beskriver svært store internettplattformer og søkemotorers plikter for oppfølging ved en krisesituasjon. En krise er definert i artikkel 36, nr. 2 som en alvorlig trussel for offentlig sikkerhet eller helse i EU. Plikten kan innebære å «forebygge, fjerne eller begrense» en slik trussel som et av virkemidlene (artikkel 36, nr. 1, bokstav b). Det bør avklares om plikten til å «forebygge og begrense» kan innebære forhåndssensur.

Staten kan normalt ikke benytte forhåndssensur og andre forebyggende tiltak, med unntak av for å beskytte barn og unge mot skadelig påvirkning fra levende bilder jf. Grunnloven § 100. I hvilke tilfeller midlertidige forføyninger kan benyttes for å *stanse* ulovlige ytringer og

¹⁰ <https://www.appealscentre.eu/wp-content/uploads/2025/09/Appeals-Centre-Europe-Transparency-Report.pdf>

hvordan dette står seg mot Grunnlovens forbud mot forhåndssensur er behandlet blant annet av Ytringsfrihetskommisjonen i NOU 2022:9 punkt 4.4.9, Rt. 2007 s. 404 (Brennpunkt-dommen), St.meld.nr. 42 (1999-2000) og St.meld. nr. 26 (2003-2004).

Grunnloven har en høyere terskel for bruk av forhåndssensur enn i EMK, som kom frem i vurderingen av den norske gjennomføringen av EUs sanksjoner mot russiske statskontrollerte medier som Russia Today og Sputnik i 2022. Medietilsynet viser til Kultur- og likestillingsministerens mediepolitiske redegjørelse fra 2022 der avgjørelsen om å ikke gjennomføre sanksjonene ble begrunnet: «Vi her hjemme har besluttet at vi ikke skal sensurere Russia Today og Sputnik. Grunnloven § 100 setter svært høye krav for å kunne innskrenke ytringsfriheten, og per i dag er det vanskelig å se at disse aktørene utgjør en slik trussel mot grunnleggende samfunnsinteresser i Norge at det kan forsvare forhåndssensur gjennom generelt forbud.»¹¹

Norge er det eneste landet i EØS-området som ikke har gjennomført EUs sanksjonsbestemmelser av statskontrollerte medier. Medietilsynet støttet Kultur- og likestillingsministerens vurdering i 2022 om at risikoen for desinformasjon fra russiske statskontrollerte medier i tilstrekkelig grad kunne motvirkes med et mangfold av redaktørstyrte medier og en høy grad av kritisk medieforståelse i befolkningen i Norge.¹²

Krisehåndteringsmekanismen i artikkel 36 kan potensielt utløse en tilsvarende situasjon, der Europakommisjonen på grunnlag av anbefalinger fra Det europeiske rådet om digitale tjenester kan pålegge svært store internettplattformer og søkemotorer å innføre tiltak som etter omstendighetene vil kunne innebære en forhåndssensur i strid med Grunnloven § 100. Denne problemstillingen er ikke berørt i høringsnotatet.

Medietilsynet oppfordrer departementet til å gjennomføre en juridisk vurdering av artikkel 36 opp mot Grunnloven § 100.

Kapittel 6: Beskyttelse av mindreårige (artikkel 28)

Barns rett til beskyttelse mot skadelig innhold er en sentral del av Medietilsynets samfunnsoppdrag, med utgangspunkt i Grunnloven § 100, bildeprogramloven og den reviderte kringkastingsloven. Medietilsynet er Norges Safer Internet Centre, med et særskilt ansvar for å bidra til en trygg digital oppvekst. Medietilsynet er positiv til å få et utvidet ansvar for å sikre «trygg bruk av digitale tjenester for barn og unge» som vedkommende myndighet, og mener DSA er et etterlengtet juridisk instrument. Artikkel 28 og tilhørende retningslinjer

¹¹ <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Publikasjoner/Referater/Stortinget/2021-2022/refs-202122-04-26/?m=4>

¹² <https://www.medietilsynet.no/nyheter/nyhetsarkiv/aktuelt-2022/medietilsynet-mener-det-er-viktig-for-ytringsfriheten-at-norge-ikke-blokkerer-russiske-medier/>

innfører flere plikter for internettplattformer. Det er verdt å nevne at artiklene 34-35 innfører tilleggsforpliktelser for svært store internettplattformer og søkemotorer, blant annet knyttet til sosiale mediers modereringspraksiser, bruk av anbefalingsalgoritmer og aldersverifisering. Medietilsynet stiller seg bak departementets vurderinger knyttet til artikkel 28, og ønsker å fremheve behovet for å se DSA i sammenheng med andre regelverk, som den reviderte forordningen om eID (EU nr. 910/2014), som innfører et eID med aldersverifisering.¹³

Artikkel 28 nr. 1 gir internettplattformer en plikt til å sikre en høy grad av personvern, trygghet og sikkerhet for barn og unge, og artikkel 28 nr. 4 innfører et forbud mot atferdsbasert markedsføring rettet mot mindreårige brukere. I retningslinjene, kapittel 6.1.3.1, punkt 37, beskriver Kommisjonen vilkårene for når aldersverifisering anses som et hensiktsmessig og forholdsmessig tiltak for å sikre en høy grad av personvern, trygghet og sikkerhet for mindreårige.¹⁴ Et av vilkårene er når «unionsretten, eller nasjonal rett i overenstemmelse med unionsretten, angir en minimumsalder for tilgang til visse produkter eller tjenester som tilbys og/eller eksponeres på noen måte på en internettplattform, inkludert særlige definerte kategorier av internettbaserte sosiale medietjenester.»¹⁵ For sosiale medier utpekt som svært store internettplattformer, er aldersverifisering i tillegg definert som et risikodempende tiltak, jf. artikkel 35, nr. 1, bokstav j. Ordlyden i retningslinjene kan tolkes dithen at det åpnes for nasjonale aldersgrenser, og at aldersverifisering vil muliggjøre håndheving av ulike aldersgrenser, gitt at en nasjonal lov om aldersgrenser er i overenstemmelse med unionsretten.

Medietilsynet mener at effektiv håndheving av aldersgrenser er et sentralt virkemiddel for å ivareta barns rett til beskyttelse på internettbaserte tjenester. En undersøkelse fra Medietilsynet viser at 7 av 10 norske barn mellom 9-12 år er på sosiale medier, til tross for at aldersgrensen for de fleste sosiale medieplattformer er 13 år.¹⁶ Majoriteten av norske barn i denne aldersgruppen blir eksponert for innhold som er ment for eldre brukere. Den reviderte eIDAS-forordningen vil innføre elektronisk ID i EU- og EØS/EFTA-landene, omtalt som «den digitale lommeboka» med aldersverifisering som en komponent. Medietilsynets mener at aldersverifisering basert på en norsk standard for eID er mulig og ønskelig,¹⁷ under forutsetning om at verifiseringen er «nøyaktig, tillitsvekkende, robust, ikke-inngripende og ikke-diskriminerende», jf. retningslinjene. Aldersverifisering må også være dataminimerende mht personopplysninger, og etterleve prinsippet om «double-blind». Dette innebærer at

¹³ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202401183

¹⁴ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/commission-publishes-guidelines-protection-minors>

¹⁵ Ibid. Medietilsynets oversettelse.

¹⁶ <https://www.medietilsynet.no/nyheter/aktuelt/sju-av-ti-under-aldersgrensen-er-pa-sosiale-medier/>

¹⁷ <https://www.medietilsynet.no/nyheter/aktuelt/alderskontroll-sosiale-medier-er-mulig/>

tjenesten kun vil motta et signal om hvorvidt en bruker er over aldersgrensen, mens tilbydereren av eID ikke får innsikt i innholdet brukeren benytter eID for å få tilgang til.

Kapittel 7.1: Brukeres rett til å klage (artikkel 53)

Brukere av formidlingstjenester har rett til å klage til koordinator med påstand om at en tjeneste bryter DSA, jf. artikkel 53.¹⁸ Hvis en klage faller inn under en annen vedkommende myndighets kompetanseområde kan koordinatorene overføre klagebehandling til denne.

Medietilsynet har allerede mottatt flere henvendelser fra norske brukere om brudd på DSA som det kunne vært aktuelt å vurdere etter artikkel 53. Medietilsynet vil oppfordre departementet til å ta høyde for at det kan komme en betydelig andel av klager som vil måtte behandles av andre vedkommende myndigheter enn koordinator, og at det i det videre arbeidet tas høyde for at bestemmelsen kan utløse et ressursbehov.

Kapittel 8: Koordinator og vedkommende myndigheters rolle

Medietilsynet støtter departementets vurdering om at vedkommende myndigheters uavhengighet fra overordnet organ og nasjonal politisk styring i myndighetsutøvelsen av DSA bør fremgå direkte i lov.

Koordinator har ansvaret for å håndheve DSA nasjonalt, med mindre medlemslandet har tildelt andre vedkommende myndigheter spesifikke oppgaver, der medlemslandet skal sikre en tydelig avgrensning av oppgaver, jf. artikkel 49, nr. 2. Medietilsynet er enig i departementets tilnærming om å sikre nødvendig avgrensning i forskrift for å unngå en duplisering av oppgaver.

Medietilsynet er enig i departementets vurdering av at vedkommende myndigheter skal kunne delta i Det europeiske rådet om digitale tjenester (EBDS) når relevante saker behandles som beskrevet i kapittel 8.1.3, og forutsetter at deltagelse også gjelder relevante arbeidsgrupper under EBDS.

Medietilsynet vil i det følgende peke på noen vurderinger vi mener kan være nyttige i departementets videre arbeid med lov og forskrift om digitale tjenester.

Om avgrensning av vedkommende myndigheters oppgaver

Tilsynene og departementet har gjort et grundig forarbeid for å sikre en hensiktsmessig avgrensning. Enkelte artikler kan være hensiktsmessig å tildele flere vedkommende myndigheter, da flere artikler, numre, bokstaver og ledd overlapper ulike vedkommende myndigheters kompetanseområder. Dette gjelder eksempelvis artikkel 28 om beskyttelse av

¹⁸ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32022R2065&from=EN#art_53

barn og unge på internettplattformer, der artikkel 28, nr. 1 gir internettplattformer en plikt til å sikre en høy grad av beskyttelse av barns «personvern, trygghet og sikkerhet». «Trygghet og sikkerhet» er relevante områder for Medietilsynets kompetanseområde, mens «personvern» dekkes av Datatilsynet. Et annet eksempel er artikkel 26 om markedsføring, der det er naturlig at Medietilsynet har ansvar for annonser med formål om å påvirke meningsdannelse, avgrenset mot Forbrukertilsynet kompetanse med markedsføring der formålet er å selge et produkt eller tjeneste. I disse tilfellene anbefaler Medietilsynet at avgrensningen gjøres på en måte som ikke fratar de ulike vedkommende myndighetene oppfølgingsansvar innenfor sine respektive kompetanseområder.

Medietilsynets kjerneområder

Regjeringen foreslår at Medietilsynet får ansvar som «berører deres kjerneområder, som ulovlig innhold, trygg bruk av digitale tjenester for barn og unge, desinformasjon, valgmanipulasjon og ytringsfrihet på sosiale medier». Listen er ikke uttømmende, men utover de kjerneområder som departementet peker på, har Medietilsynet god kompetanse om regler som skal sørge for et tydelig skille mellom redaksjonelt og kommersielt innhold, slik som regler for merking av ulike former for reklame. Medietilsynet har også erfaring i å håndheve forbud mot politisk reklame på fjernsyn, og kan være en aktuell myndighet for å få oppgaver etter forordning om målretting og transparens av politisk reklame (Forordning (EU) 2024/900). Medietilsynet anbefaler derfor at departementet legger til «markedsføring» som et av Medietilsynets kjerneområder.

Ulovlig innhold er et annet kjerneområde som er tillagt Medietilsynet. Artikkel 9 åpner for at nasjonale retts- og forvaltningsmyndigheter kan gi pålegg om å fjerne innlegg som er ulovlig etter norsk lov. Medietilsynets kompetanse om ytringsfrihet er relevant for å sikre at prosedyrene i artikkel 9 overholdes, og at åpenhetskravene ivaretas både av retts- og forvaltningsorganet som utsteder pålegget, samt tjenestetilbydere som behandler det. Oppfølging av artikkel 9 er imidlertid definert som en administrativ oppgave som legges til koordinator.

Svært store internettplattformer og søkemotorers håndtering av ulovlig innhold inngår også i systemrisikobestemmelsene, jf. artikkel 34, nr.1, som Europakommisjonen har eksklusiv tilsyns- og håndhevingskompetanse for. Dersom svært store internettplattformer og søkemotorer systematisk ignorerer påleggene fra norske retts- og forvaltningsmyndigheter, kan dette utgjøre en mistanke om brudd på DSA. I slike tilfeller kan koordinator anmode Europakommisjonen om å undersøke saken, jf. artikkel 65, nr. 2.

Medietilsynet vil som et forvaltningsorgan, i likhet med andre retts- og forvaltningsorganer, kunne pålegge formidlingstjenestene å slette innhold som Medietilsynet har

hjemmelsgrunnlag for. Medietilsynet har to hjemler i kringkastingsregelverket som gir kompetanse til å pålegge tilbydere av formidlingstjenester å fjerne ulovlig markedsføring. Etter kringkastingsloven § 4-7 kan Medietilsynet pålegge netteiere å hindre eller vanskeliggjøre tilgangen til ulovlig pengespillreklame. Etter kringkastingsloven § 2-12 kan Medietilsynet be retten om å pålegge en vertstjenesteleverandør eller eier av et nettbasert grensesnitt å fjerne visse former for ulovlig markedsføring etter forordning (EU) 2017/2394 (forbrukervernforordningen). Medietilsynet vil ikke gjøre vurderinger av ulovlig innhold på tjenester utover det som er hjemlet i nasjonal lovgivning, og har heller ikke flere fullmakter enn andre norske retts- og forvaltningsorganer.

Hvis Medietilsynet skal ha et særskilt ansvar for ulovlig innhold i DSA, er det naturlig at dette ansvaret gjelder oppfølgingen av artikkel 9 og artikkel 34 som beskrevet over. Siden oppfølging av artikkel 9 er en administrativ oppgave for koordinator, og dersom koordinator har ansvar for å anmode Europakommisjonen om en oppfølging ved mistanke om brudd på artikkel 34, anbefaler vi at departementet fjerner «ulovlig innhold» som et særskilt kompetanseområde for Medietilsynet.

Når det gjelder kompetanseområdet valgmanipulasjon, vil DSA gi nye virkemidler for å redusere risikoer for valgmanipulasjon på sosiale medier i Norge. DSA innfører en forpliktelse til å identifisere og motvirke negative effekter for valg, jf. artikkel 34, nr. 1, bokstav c. Kommisjonen vedtok i april 2024 retningslinjer for valgprosesser på svært store internettplattformer og søkemotorer.¹⁹ Retningslinjene beskriver en rekke tiltak, som at tilbyderne skal innhente informasjon om risikoer på nasjonalt nivå, innføre tiltak for å motvirke algoritmiske skjevheter i favør av ett politisk parti eller én politisk fløy, og håndheve brukervilkår om politisk reklame og forsterkning av politiske innlegg på en ensartet måte. Det skal etableres et eget team og kontaktpunkt med ansvar for oppfølging av et valg. Det europeiske rådet om digitale tjenester har utarbeidet en verktøykasse for valg og svært store internettplattformer og søkemotorer, der stresstesting av plattformenes prosedyrer og respons ved en alvorlig hendelse, er et av tiltakene.²⁰

Retningslinjene og verktøykassen er brukt før og under flere valg i EU, blant annet i forbindelse med valget på nytt Europaparlament i 2024. Europakommisjonen har, i samarbeid med relevante myndigheter på nasjonalt nivå og tilbydere av sosiale medieplattformer, testet prosedyrer i forkant av valg. Kommisjonen vil ikke ha en tilsvarende rolle i forbindelse med norske valg, som gir et behov for økt innsats fra vedkommende myndigheter i Norge. Medietilsynet deltar i Regjeringens tverrdepartementale arbeidsgruppe

¹⁹ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/guidelines-providers-vlops-and-vloses-mitigation-systemic-risks-electoral-processes>

²⁰ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/dsa-elections-toolkit-digital-services-coordinators>

mot valgpåvirkning,²¹ med ansvarsoppgaver innenfor vårt kompetanseområde. Medietilsynet anbefaler at oppfølgingsansvar for valgmanipulasjon konkretiseres i forskrift, for å så langt det er mulig sikre en klar avgrensning mellom koordinator og vedkommende myndighet der det er overlapp. Ytterligere avklaringer vil gjøres i dialog mellom relevante vedkommende myndigheter.

Fordeling av administrative oppgaver

DSA innebærer en rekke administrative oppgaver som i hovedsak koordinator har ansvar for, men som vil utløse arbeidsoppgaver fra de øvrige vedkommende myndighetene. Dette gjelder blant annet artiklene 21, 22, 40 og 53. Det er for eksempel naturlig at Medietilsynet vurderer om en organisasjon som søker om å bli betrodd varsler for skadelig innhold for barn og unge i Norge, jf. artikkel 22, oppfyller vilkårene. Det samme gjelder sertifisering av utenomrettslige tvisteløsningsorganer jf. artikkel 21, dersom det blir aktuelt innenfor Medietilsynets ansvarsområder, for eksempel at det skal opprettes et klageorgan for å vurdere klager om brudd på ytringsfriheten eller pressfriheten. Det kan også bli nødvendig å bidra i vurderingen av om forskere oppfyller vilkårene for å få tilgang til innholdsplattformenes data, jf. artikkel 40, og i behandling av klager fra brukere etter artikkel 53.

Medietilsynet anbefaler at det gjøres en vurdering av de ulike vedkommende myndigheters forventede arbeidsmengde for å løse administrative oppgaver og ressursbehov for å løse disse oppgavene.

Om uavhengighet og klagenemnd

Etter artikkel 50 nr. 2 skal koordinator for digitale tjenester være fullstendig uavhengig i sin utøvelse av myndighet. Tilsvarende gjelder for vedkommende myndigheter jf. artikkel 49 nr. 4. Departementet foreslår en lovbestemmelse om uavhengighet i utkastet til lov om digitale tjenester § 5.

Medietilsynet er underlagt Kultur- og likestillingsdepartementet, men er helt uavhengig av departementet i tilsyn og oppgaver etter kringkastingsloven og bildeprogramloven som gjennomfører direktiv 2010/13/EU (direktivet om audiovisuelle medietjenester), jf. direktivet artikkel 30 nr. 1 som oppstiller lignende krav til uavhengighet som forordning om digitale tjenester.

Etter kringkastingsloven § 2-15 kan ikke Medietilsynet pålegges å ta en sak opp til behandling som gjelder bestemmelser fastsatt ved lov eller forskrift som gjennomfører

²¹ <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/skal-styrke-motstandsdyktigheten-mot-uonsket-valgpavirkning/id3109477/>

direktivet om audiovisuelle medietjenester. For å sikre full reell uavhengighet for saker som behandles etter lov om digitale tjenester bør tilsvarende presiseres i lovutkastet § 5. Se forslag til formulering i Medietilsynets merknader til lovutkastet nedenfor.

Medietilsynet er enig i departementets vurdering at en klage over koordinators eller vedkommende myndigheters vedtak etter loven ikke bør avgjøres av overordnet forvaltningsorgan slik som fremgår av forvaltningslovens normale system. I saker der vurderinger av ytringsfrihet, pressefrihet og forbrukervern står sentralt er det særlig viktig å sørge for at forvaltningen arbeider uavhengig av politiske myndigheter. På Medietilsynets saksfelt avgjøres klager over enkeltvedtak fattet etter kringkastingsloven og bildeprogramloven av Medieklagenemnda. Medieklagenemnda kan ikke instrueres eller dets vedtak omgjøres av departementet, jf. kringkastingsloven §§ 2-14 og 2-15.

Departementet ber om høringsinstansenes syn på eventuelle eksisterende klageorgan som kan være egnet, eller om det bør opprettes nytt klageorgan for vedtak fattet etter loven. Medietilsynet mener det bør utredes hvorvidt det vil være mest hensiktsmessig med ett samlet klageorgan for vedtak fattet etter lov om digitale tjenester på tvers av sektorer, eller om man skal fordele kompetansen mellom ulike sektorspesifikke klageorgan.

Dersom departementet ønsker ett samlet klageorgan for vedtak fattet etter lov om digitale tjenester blir det etter Medietilsynets syn viktig å sørge for at nemnda har en sammensetning som sikrer god fagkompetanse innenfor de ulike sektorene. For fagområdene som det pekes på at Medietilsynet skal forvalte (ulovlig innhold, trygg bruk av digitale tjenester for barn og unge, desinformasjon, valgmanipulasjon og ytringsfrihet på sosiale medier) vil kompetanse om disse områdene være viktig. Medietilsynet er ikke kjent med eksisterende klageorgan som vi mener vil kunne ha denne rollen slik de er organisert per i dag. Det bør i så fall opprettes et nytt klageorgan som får i oppgave å behandle klager etter lov om digitale tjenester. Organet kan med fordel administreres gjennom Klagenemndssekretariatet.

Et alternativ er å benytte allerede etablerte klageorganer innen de ulike sektorene som forordningen gjelder og som koordinator og vedkommende myndigheter får ansvaret for. For Medietilsynets del vil klager over vedtak fattet etter lov om digitale tjenester kunne avgjøres av Medieklagenemnda. Nemnda består av fem medlemmer (og tre varamedlemmer) og er per i dag satt sammen med juridisk, barnefaglig og mediefaglig kompetanse. Nemnda administreres gjennom Klagenemndssekretariatet. Sekretariatet har ansvar for en rekke klagenemnder, herunder Markedsrådet (behandler klager truffet av Forbrukertilsynet etter markedsføringsloven) og Konkurransklagenemnda (behandler klager over vedtak truffet av Konkurransetilsynet).

Medietilsynet mener at klageordning for vedtak etter lov om digitale tjenester er så sentral at det bør fremgå av loven hvilken nemnd som skal behandle klager. Det bør derfor gjennomføres en egen høring av dette spørsmålet før lovproposisjon fremlegges for Stortinget. Medietilsynet støtter at nærmere bestemmelser om nemndas sammensetning mv. kan gis i forskrift.

Om bruk av informasjonsdelingssystemet og EFTAs overvåkingsorgans rolle

Medietilsynet anbefaler at departementet ser på muligheter for at vedkommende myndigheter kan følge opp saker på egen hånd, der det er mulig. Dette gjelder blant annet for bruk av informasjonsdelingssystemet, jf. artikkel 85. Informasjonsdelingssystemet skal benyttes i korrespondansen mellom koordinatorene, Kommisjonen og Det europeiske rådet om digitale tjenester, men andre vedkommende myndigheter kan ha tilgang til systemet når det er nødvendig for å utføre oppgaver som er tildelt dem i overenstemmelse med DSA, jf. artikkel 85, nr. 1. Å sikre norske vedkommende myndigheter tilgang og mulighet til bruk av systemet når det er behov for europeisk oppfølging av saker innenfor egne kompetanseområder, kan bidra til å sikre effektiv forvaltning og motvirke mulige flaskehalser i oppfølgingen av DSA.

Dersom koordinator eller vedkommende myndigheter finner grunn til å mistenke brudd på DSA kapittel 3, seksjon 5, som Kommisjonen har eksklusiv tilsyns- og håndhevingskompetanse for, jf. artikkel 56, nr. 2, kan det rettes en anmodning til Europakommisjonen via informasjonssystemet om en vurdering, jf. artikkel 65, nr. 2. Kommisjonen er tilsynsmyndighet for kapittel 3, seksjon 5 i DSA, som er en ny rolle for Kommisjonen, som også vil ha konsekvenser for topilarsystemet og EFTAs overvåkingsorgans (ESA) rolle.

Dersom det skal sendes en anmodning til Kommisjonen fra koordinator eller vedkommende myndighet i et av EFTA-landene, vil det i henhold til topilarsystemet være naturlig at henvendelsen sendes via ESA, og at det opprettes en bruker og en godkjenningsrolle for ESA i informasjonsdelingssystemet. Medietilsynet var med i ekspertgruppa som var med på utviklingsfasen av den tekniske løsningen. Kommisjonen bekreftet da muligheten for å opprette en slik rolle for ESA. Medietilsynet anbefaler at departementet i dialog med EFTA-sekretariatet avklarer ESAs rolle i informasjonsdelingssystemet i tråd med topilarsystemet. Det er samtidig ønskelig at ESAs rolle ikke skaper unødige forsinkelser i saksgangen. Denne problemstillingen er ikke berørt i høringsnotatets kapittel 9.4.

Kapittel 9.1: om europeisk og nasjonalt tilsyn

Behov for å analysere utenlandske plattformers etterlevelse av DSA i Norge

De aller fleste norske tjenestene som faller inn under DSAs virkeområde er internettilbydere og andre rene overføringstjenester som har de minst omfattende forpliktelsene etter DSA,²² i tillegg til at de allerede er regulert av norske regelverk. Få internettplattformer som formidler innhold, og ingen tjenester i kategorien svært store internettplattformer og søkemotorer, er etablert i Norge. Disse tjenestene har de mest omfattende forpliktelsene etter DSA, som blant annet henger sammen med at svært mange bruker tjenestene,²³ og at plattformene bruker anbefalingssystemer aktivt for å skape engasjement for brukerne. Risikoen er følgelig betydelig.

Svært store internettplattformer og søkemotorer har plikt til å identifisere systemrisikoer beskrevet i artikkel 34, nr. 1.²⁴ Innenfor Medietilsynets kompetanseområde er følgende risikoer relevante²⁵: a) spredning av ulovlig innhold,²⁶ b) negative effekter for ytringsfrihet og informasjonsfrihet, inkludert pressefrihet og mediemangfold, og barns rettigheter, c) negative effekter på det offentlige ordskiftet og valgprosesser, og d) negative effekter knyttet til beskyttelse av mindreårige.

Kommisjonen har eksklusiv tilsynskompetanse for kapittel 3, seksjon 5 i DSA, som omfatter sentrale samfunnsrisikoer, men Kommisjonen har ikke tilsynskompetanse for EFTA-landene. Kommisjonen vil følgelig ikke vurdere svært store internettplattformers etterlevelse i Norge. Medietilsynet mener dette gir et særskilt behov for at norske vedkommende myndigheter kan analysere utenlandske internettplattformer og svært store plattformer og søkemotorers etterlevelse av DSA i Norge, også når det gjelder systemrisikoene nevnt i kapittel 3, seksjon 5.

Medietilsynet støtter seg på flere utredninger, strategier og rapporter i dette synspunktet. Den nordiske tenketanken om teknologi og demokrati anbefalte å etablere et nordisk senter for å “undersøke globale teknologigiganters etterlevelse av europeiske reguleringer som Digital Services Act”, jf. anbefaling 1A.²⁷ Det er også verdt å merke seg et tiltakspunkt fra en fersk anbefaling fra Digitaliseringsministeriet i Danmark for å beskytte barn og unge på sosiale medier, om et «stærkt dansk bidrag til håndhævelse over techgiganter».²⁸ Et av

²² <https://nkom.no/aktuelt/ny-rapport-om-digital-services-act-dsa-og-aktorer-i-det-norske-internetmarkedet>

²³ <https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/tids-og-mediebruk/statistikk/norsk-mediebarometer/artikler/dette-er-de-mest-populaere-sosiale-mediene#:~:text=8%20av%2010%20nordmenn%20bruker,over%20de%20mest%20popul%C3%A6re%20plattformene.&text=Nye%20tall%20fra%20Norsk%20mediebarometer,st%C3%B8rre%20grad%20Snapchat%20og%20Instagram.>

²⁴ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32022R2065&from=EN#art_34

²⁵ Medietilsynets oversettelse og utdrag.

²⁶ Ref. Medietilsynets vurderinger i kapittel 4.2 om artikkel 9 og 34.

²⁷ <https://pub.norden.org/nord2023-004/1-a-united-tech-democratic-region.html>

²⁸ <https://www.digmin.dk/Media/638942987304854241/11%20anbefalinger%20til%20et%20trygt%20og%20godt%20digitalt%20barn-%20og%20ungeliv.pdf>

tiltakene i Regjeringens strategi for å styrke motstandskraften mot desinformasjon, er å utarbeide en «metodikk for å analysere korleis sosiale medium etterlever relevante regelverk» for å motvirke negative effekter på det offentlige ordskiftet og valgprosesser. Tiltaket er begrunnet med at «effektiv handheving av DSA føreset at norske tilsynsorgan kartlegg, dokumenterer og varslar Kommisjonen eller den nasjonale DSA-koordinatoren ved mistanke om moglege regelbrot i Noreg». ²⁹ Medietilsynet støtter Regjeringens forslag til tiltak, som forutsetter at norske tilsynsmyndigheter har et tilstrekkelig hjemmelsgrunnlag. Dette gjelder også andre risikoområder, eksempelvis når det gjelder barn og unge. Betydningen av trygge internettjenester for mindreårige er understreket av kommisjonspresidenten i årets State of the Union-tale, ³⁰ og fremgår av stortingsmeldingen Trygg oppvekst i et digitalt samfunn. ³¹

Medietilsynet anbefaler at departementet gjør en vurdering av eventuelle EØS-rettslige skranker for at koordinator og andre vedkommende myndigheter i Norge kan gjennomføre undersøkelser for å kunne dokumentere etterlevelse eller brudd på DSA på plattformer som er etablert i utlandet.

Forutsatt at det er nasjonalt handlingsrom til å gi vedkommende myndigheter en slik kompetanse, foreslår Medietilsynet at det forskriftsfestes at vedkommende myndigheter kan gjøre denne typen undersøkelser og analyser på internettplattformer og svært store internettplattformer og søkemotorer. Det er viktig å understreke at formålet med undersøkelsene er å dokumentere og analysere tjenestenes etterlevelse av DSA, ikke brukernes etterlevelse av brukervilkårene eller norsk lov. Slik Medietilsynet vurderer det, er det ikke behov for en inngripende behandling av personopplysninger, men det er behov for et klart hjemmelsgrunnlag for behandling av personopplysninger. En forskriftsbestemmelse må formuleres på en slik måte at behandlingen av enkelte personopplysninger i forbindelse med undersøkelsene har tilstrekkelig hjemmel, jf. personvernforordningen artikkel 6 nr. 1 bokstav e, jf. artikkel 6 nr. 3 og eventuelt artikkel 9 nr. 2. Medietilsynet viser til at både lov- og forskriftsbestemmelser kan være supplerende rettsgrunnlag etter personvernforordningen artikkel 6 nr. 3, jf. Prop. 56 LS (2017-2018) side 33.

Tilsynet legger til grunn at § 4 fjerde ledd i forslaget til ny lov gir tilstrekkelig hjemmel til å forskriftsfeste at vedkommende myndigheter kan foreta undersøkelser og analyser som beskrevet ovenfor. Medietilsynet foreslår at det i lovutkastets § 4 fjerde ledd tilføyes at det

²⁹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/strategi-for-a-styrkje-motstandskrafta-mot-desinformasjon-2025-2030/id3109255/?ch=4#id0103>

³⁰ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_25_2053

³¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-32-20242025/id3108037/?ch=1>

også kan gis forskriftsbestemmelser om vedkommende myndigheters behandling av personopplysninger.

Medietilsynet vil understreke at en hjemmel til å utføre analyser som beskrevet, ikke er ment å være det samme som en tilsynshjemmel eller en hjemmel til å håndheve eventuelle brudd på forordningen overfor de store plattformene. Nasjonale myndigheter har som kjent ikke handlingsrom til å innføre slike tilsynshjemler, ettersom Europakommisjonen (eventuelt EFTAs overvåkningsorgan) har eksklusiv tilsyns- og håndhevingskompetanse overfor svært store internettplattformer og søkemotorer. Koordinator i landet der tjenesten er etablert har tilsvarende kompetanse for tilsyn og håndheving for øvrige deler av DSA. Formålet med analysene er å undersøke etterlevelse eller mistanke om brudd. Dersom det er grunn til å mistenke brudd på DSA på bakgrunn av analysene, vil det sendes en anmodning til Europakommisjonen om å vurdere saken, jf. artikkel 65, gjennom bruk av informasjonsdelingssystemet, jf. artikkel 85.

Kapittel 9.2: Nasjonalt tilsyn, håndheving og opplysningsplikt

Medietilsynet støtter departementets vurdering om å tillegge myndighet etter artikkel 51 nr. 1 til 3 både til koordinator for digitale tjenester og andre vedkommende myndigheter jf. lovutkastet § 8.

Etter DSA artikkel 51 nr. 6 skal medlemsstatene fastsette særlige regler og framgangsmåter for utøvelsen av myndigheten etter nr. 1, 2 og 3. Departementet viser i høringsnotatet til reglene om tvangsfullbyrdelse av forvaltningsvedtak i tvangsfullbyrdesloven kapittel 7 og 13. Medietilsynet savner nasjonal gjennomføring av prosedyreregler for kompetansen i artikkel 51 nr. 3 bokstav b) som gjelder myndigheten for å be domstolene beslutte midlertidig begrensning av tilgang til tjenesten i Norge eller til det nettbaserte grensesnittet hos tilbyderer. Tilsvarende er blant annet lovfestet i kringkastingsloven § 2-12 når det gjelder Medietilsynets kompetanse i grenseoverskridende saker ved brudd på markedsføringsloven § 47. Her er Medietilsynet oppnevnt som en av de nasjonale myndighetene som har ansvar for å håndheve Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2017/2394 om samarbeid mellom nasjonale myndigheter med ansvar for håndheving av forbrukervernlovgivning. De nærmere prosedyrereglene er fastsatt i markedsføringsloven §§ 43 a til 43 c.

Kapittel 9.2.2: Opplysningsplikt

I høringsnotatet kap. 9.2.2 om opplysningsplikt (lovutkastet § 9) er ikke forholdet mellom opplysningsplikten og taushetsbelagte opplysninger drøftet. Etter forvaltningsloven § 13 f andre ledd begrenser ikke bestemmelse i annen lov om rett og plikt til å gi opplysninger den lovbestemte taushetsplikten, med mindre vedkommende bestemmelse fastsetter eller klart

forutsetter at taushetsplikten ikke skal gjelde. Dersom det ikke fremkommer av lov om digitale tjenester at opplysningsplikten også skal gjelde for opplysninger som er underlagt lovbestemt taushetsplikt, vil koordinator og vedkommende myndigheter ikke ha hjemmel til å innhente slike opplysninger. Medietilsynet antar at det i praksis kan være svært aktuelt for koordinator eller vedkommende myndighet å innhente opplysninger som er taushetsbelagte. Dette kan for det første dreie seg om innhenting av konkurransesensitive forretningsdokumenter som er underlagt avtalebasert taushetsplikt, slik som innsyn i algoritmer og forretningsstrategier. Videre kan det for eksempel være aktuelt å måtte innhente opplysninger fra revisorer og offentlige etater som har lovbestemt taushetsplikt.

Medietilsynet mener tilsvarende unntak som gjort i lovforslaget § 10 også bør gjelde for opplysningsplikten etter § 9. Det vil si at koordinator eller vedkommende myndigheter ikke kan pålegge å utlevere opplysninger som er omfattet av taushetsplikt som nevnt i straffeprosessloven §§ 117 til 120, med unntak av § 118 første ledd første punktum. I tillegg mener Medietilsynet at unntak også bør gjelde for kildevernet i redaktørstyrte medier, jf. straffeprosessloven § 125. Rekkevidden av unntaket i straffeprosessloven § 125 må tolkes i lys av EMK artikkel 10, praksis fra menneskerettsdomstolen (EMD) og norsk rettspraksis, herunder Høyesteretts uttalelser i dommene inntatt i Rt. 2013 s. 1290 og Rt. 2015 s. 1286. Tilsvarende unntak er gitt i opplysningsplikthjemmelen Medietilsynet har etter kringkastingsloven § 2-11, og forholdet til kildevernet er blant annet drøftet i Prop. 66 LS (2023-2024) kap. 18.5.

Kapittel 9.3: Nasjonale regler om stedlig kontroll

I lovutkastet § 10 første ledd andre punktum heter det:

«Stedlig kontroll innebærer at koordinator og andre vedkommende myndigheter kan kreve å få adgang til lokaler som tilbyder bruker i sin næringsvirksomhet for å undersøke, beslaglegge, ta eller få kopier av informasjon i enhver form, uansett lagringsmedium.»

Medietilsynet ber departementet vurdere å lovfeste en tydeligere pliktbestemmelse for tilbyder av formidlingstjenester til å medvirke til stedlig kontroll. Dette kan for eksempel gjøres ved å tilføye et tredje punktum i § 10 første ledd som følger: «Tilbyder av formidlingstjenester plikter å gi koordinator og andre vedkommende myndigheter slik adgang og tilgang til informasjon som nevnt i andre punktum.» Dette vil harmonere bedre med hvordan pliktregelen i § 9 er utformet, samt gi et sikrere grunnlag for å ilegge overtredelsesgebyr for unnlatt medvirkning etter § 13. Til sammenligning kan vises til hvordan regelen om stedlig kontroll i markedsføringsloven § 34 andre ledd er utformet.

Medietilsynet påpeker at unntak for stedlig kontroll og beslag også bør gjøres for opplysninger, dokumenter og gjenstander som er omfattet av taushetsplikt etter straffeprosessloven § 125 (kildevern). Se nærmere om Medietilsynets merknader til dette over, og i forslag til endringer i lovutkastet § 10.

Departementet ber om høringsinstansenes syn på om det bør fastsettes særskilte prosessuelle krav til bevissikring for at koordinator og vedkommende myndigheter skal kunne gjennomføre stedlig kontroll. Medietilsynet er enig i at et vilkår om at slik begjæring må settes frem for tingretten kan gi unødig kompleksitet i saksbehandlingen. Reglene i nåværende forvaltningslov § 15 om granskning, og ny § 20 om undersøkelse/beslag, synes å gi tilstrekkelig prosessuelle regler. Videre er det ikke oppstilt slike særlige prosessuelle krav for Forbrukertilsynets anledning til stedlig kontroll etter markedsføringsloven § 34 andre og tredje ledd. Det kan eventuelt vurderes om det bør presiseres i loven § 10 at koordinator og vedkommende myndigheter kan anmode om bistand fra politiet til å gjennomføre kontrollen (sml. markedsføringsloven § 34 andre ledd, siste punktum).

Hensynet til sammenheng i regelverket taler etter Medietilsynets oppfatning også imot å innføre andre prosedyreregler på tilstøtende rettsfelt.

Kapittel 9.5: Sanksjoner og andre reaksjoner

I utkast til ny lov om digitale tjenester § 12 er det foreslått en egen bestemmelse om tvangsmulkt, i tråd med forordningen artikkel 51 nr. 2 bokstav d. I forslaget er det kun valgt å hjemle løpende tvangsmulkt, jf. ordlyden «tvangsmulkt som løper for hver dag som går». Medietilsynet antar at dette har sammenheng med at beregningsreglene for tvangsmulkt i artikkel 52 nr. 4 legger opp til en beregning ut fra dagsomsetning. I nasjonal rett er det gitt regler i forvaltningsloven § 51 om tvangsmulkt. Etter § 51 andre ledd kan et forvaltningsorgan, i tillegg til løpende mulkt, også illegge tvangsmulkt i form av «et beløp som forfaller ved hver overtredelse». Dersom denne muligheten skal avskjæres bør dette fremgå tydelig i lovforarbeidene.

I utkast til § 12 andre ledd bør det i tråd med ordlyden i artikkel 52 nr. 4 presiseres at maksimalbegrensningen gjelder *per dag*.

Det bør også vurderes om det i lovens ordlyd skal tas inn en tilsvarende formulering som i forvaltningsloven § 51 om at: «Forvaltningsorganet kan i særlige tilfeller redusere eller frafalle påløpt mulkt».

Når det gjelder utkast til § 13 om overtredelsesgebyr ber Medietilsynet departementet å vurdere om hjemmelen også bør inkludere brudd på tilbyders plikt etter forordningen artikkel 21 nr. 1 andre ledd. Her pålegges tilbyder å sikre at informasjon om tjenestemottakers

mulighet for å ha tilgang til utenrettslig tvisteløsning er lett tilgjengelig på deres nettbaserte grensesnitt, og er klar og brukervennlig.

Slik som departementet peker på i høringsnotatet er mikro- og små foretak unntatt forpliktelsene etter artikkel 20-24 (med unntak av art. 24 nr. 3), 25-28 og 30-32. Det innebærer at disse foretakene ikke kan ilegges overtredelsesgebyr for overtredelser etter disse bestemmelsene. Medietilsynet ber departementet vurdere om ikke dette unntaket bør fremkomme direkte av ordlyden i lov om digitale tjenester § 13.

Forordningen artikkel 51 nr. 2 bokstav a om forpliktende tilsagn fremstår som en kompetansehjemmel for myndighetene slik den er formulert i forordningen. Medietilsynet mener det kan være en retts teknisk bedre løsning å innta i lov om digitale tjenester en tydeligere pliktbestemmelse som pålegger tilbydere av formidlingstjenester å etterleve forpliktende tilsagn som nasjonale myndigheter har gjort bindende. Det kan da inntas en henvisning til denne bestemmelsen i § 13 om overtredelsesgebyr, i stedet for en henvisning til artikkel 51 nr. 2 bokstav a. Dette vil også harmonere bedre med systemet som er lagt opp til med å lovfeste pliktregler for tilbydere om å gi opplysninger og medvirke til stedlig kontroll i §§ 9 og 10.

Departementet foreslår ikke nasjonale regler som supplerer hjemmelen i artikkel 52 nr. 2 bokstav e til å vedta midlertidige tiltak for å unngå risikoen for alvorlig skade. For norske rettsinstanser vil de materielle og prosessuelle reglene om midlertidig forføyning i tvisteloven og i tvangsfullbyrdsloven kap. 13 komme til anvendelse. Dersom det legges opp til at koordinator og vedkommende myndigheter skal ha anledning til å fatte vedtak om midlertidige tiltak, foreslår Medietilsynet at det tas inn en hjemmel for dette i lov om digitale tjenester som fastsetter nærmere materielle og prosessuelle regler. Det bør herunder tas stilling til om det skal gjelde en maksimal lengde på et slikt midlertidig vedtak, og om vedtaket eventuelt kan fornyes hvis øvrige vilkår er oppfylt. Til sammenligning kan nevnes at Medietilsynets adgang til å fatte midlertidige vedtak etter kringkastingsloven § 2-12 (for brudd på CPC-forordningen) er begrenset til en varighet på tre uker, med adgang til fornyelse hvis vilkårene fortsatt er til stede. Tilsvarende for Forbrukertilsynets kompetanse følger av markedsføringsloven § 39 andre ledd. Det bør videre drøftes hvilket beviskrav som må oppfylles for at forordningens vilkår om «å unngå risikoen for alvorlig skade» skal ansees å være til stede. Medietilsynet antar at beviskravet må være lavere enn for ordinære vedtak. Medietilsynet legger til grunn at dersom de materielle vilkårene for midlertidig vedtak etter forordningen artikkel 51 nr. 2 bokstav e foreligger, vil normalt vilkårene i blant annet forvaltningsloven § 17 andre ledd bokstav b og tredje ledd om at rask avgjørelse i saken er påkrevd, være oppfylt.

Kapittel 9.6: Finansiering av tilsynsvirksomheten

Medietilsynet er enig med departementet i at tilsynets oppgaver etter DSA bør finansieres på samme måte som virksomheten for øvrig gjennom direkte overføringer over statsbudsjettet.

Fredrikstad, 1. oktober 2025

Hanne Sekkelsten
Fungerende direktør

Audun Aagre
Seniorrådgiver

VEDLEGG 1

Medietilsynets anmerkninger til departementets utkast til lov om digitale tjenester

Utkast til lov om digitale tjenester (digitaltjenesteloven)

§ 1 Gjennomføring av forordning (EU) 2022/2065 om digitale tjenester

Forordning (EU) 2024/1689 om et indre marked for digitale tjenester, som inntatt i EØS-avtalen vedlegg XI nr. xy, gjelder som lov. Forordningen gjelder med tilpasningene som følger av vedlegg XI, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 2 Geografisk virkeområde

Departementet kan gi forskrift om lovens og forordning om digitale tjenesters anvendelse på Svalbard og Jan Mayen og fastsette særlige regler for Svalbard.

§ 3 Forskrifter om gjennomføring av delegerte rettsakter og gjennomføringsrettsakter

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring av delegerte rettsakter og gjennomføringsrettsakter vedtatt i samsvar med forordning om digitale tjenester.

§ 4 Koordinator for digitale tjenester og andre vedkommende myndigheter

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet er vedkommende myndighet, jf. forordning om digitale tjenester artikkel 49 nr. 1 og koordinator for digitale tjenester jf. forordning om digitale tjenester artikkel 49 nr. 2.

Medietilsynet, Forbrukertilsynet og Datatilsynet er vedkommende myndigheter, jf. forordning om digitale tjenester artikkel 49 nr. 1.

Departementet kan i forskrift utpeke andre myndigheter som vedkommende myndighet, jf. forordning om digitale tjenester artikkel 49 nr. 1.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser som regulerer vedkommende myndigheters kompetanse **og vedkommende myndigheters behandling av personopplysninger.**

§ 5 Uavhengighet

Koordinator for digitale tjenester og andre vedkommende myndigheter kan ikke instrueres om behandlingen av enkeltsaker eller andre oppgaver etter denne loven og regler gitt i medhold av loven. Klagenemnda kan ikke instrueres om behandlingen av enkeltsaker.

Kongen og departementet kan ikke omgjøre koordinators, andre vedkommende myndigheters eller klagenemndas enkeltvedtak. Kongen og departementet kan ikke selv treffe vedtak eller pålegge koordinator eller andre vedkommende myndigheter å ta opp til behandling en sak som gjelder denne loven eller regler gitt i medhold av loven.

§ 6 Pålegg om å gripe inn mot ulovlig innhold

Pålegg som nevnt i forordning om digitale tjenester artikkel 9 om å gripe inn mot ulovlig innhold, skal oppfylle de innholdsmessige krav som følger av forordning om digitale tjenester artikkel 9 nr. 2.

§ 7 Pålegg om å gi informasjon

Pålegg som nevnt i forordning om digitale tjenester artikkel 10 om å gi informasjon om tjenestemottakere, skal oppfylle de innholdsmessige krav som følger av forordning om digitale tjenester artikkel 10 nr. 2.

§ 8 Tilsyn

Koordinator for digitale tjenester og andre vedkommende myndigheter skal føre tilsyn med at reglene i denne lov, forskrifter gitt i medhold av denne loven og forpliktelser som er gjort bindende av myndighetene i henhold til forordning om digitale tjenester. Dette inkluderer blant annet

- a. å gjennomføre stedlig kontroll i samsvar med forordning om digitale tjenester artikkel 51 nr. 1 bokstav b, og
- b. å pålegge opphør av overtredelser og pålegge avhjelpende tiltak i samsvar med forordning om digitale tjenester artikkel 51 nr. 2 første ledd bokstav b.

Ved tilsyn skal koordinator for digitale tjenester og andre vedkommende myndigheter ha den myndighet som følger av forordning om digitale tjenester artikkel 51 nr. 1, 2 og 3, denne loven og forskrifter gitt i medhold av loven.

§ 9 Opplysningsplikt

Tilbyder av formidlingstjeneste og enhver ansatt eller representant for disse, plikter å gi de opplysninger som koordinator for digitale tjenester og andre vedkommende myndigheter krever for å kunne utføre sine oppgaver og utøve sin myndighet etter loven eller for å kunne oppfylle Norges folkerettslige forpliktelser. Opplysningene skal gis skriftlig eller muntlig uten unødig opphold.

Tilbyder av formidlingstjeneste og enhver ansatt eller representant for disse, plikter å gi de opplysningene som følger av forordning om digitale tjenester artikkel 67, til EFTAs overvåkingsorgan.

Opplysningsplikten etter første og andre ledd gjelder uavhengig av taushetsplikt som følger av lov, pålegg eller avtale. Dette gjelder likevel ikke taushetsplikt som nevnt i straffeprosessloven §§ 117 til 120 og § 125, med unntak av § 118 første ledd første punktum.

§ 10 Koordinators og vedkommende myndigheters adgang til stedlig kontroll

Koordinator for digitale tjenester og andre vedkommende myndigheter kan gjennomføre stedlig kontroll når det er nødvendig for å utføre sine oppgaver og utøve sin myndighet etter loven eller å oppfylle Norges folkerettslige forpliktelser. Stedlig kontroll innebærer at koordinator og andre vedkommende myndigheter kan kreve å få adgang til lokaler som tilbyder bruker i sin næringsvirksomhet for å undersøke, beslaglegge, ta eller få kopier av informasjon i enhver form, uansett lagringsmedium.

Koordinator for digitale tjenester og andre vedkommende myndigheter kan be andre myndigheter gjennomføre stedlig kontroll etter første ledd.

Stedlig kontroll kan ikke gjennomføres når det etter sakens art og forholdene ellers ville være et uforholdsmessig inngrep.

Taushetsplikt som følger av lov, pålegg eller avtale, er ikke til hinder for retten til å gjennomføre stedlig kontroll og ta beslag, etter denne paragrafen. Dette gjelder likevel ikke opplysninger, dokumenter, gjenstander eller annet som er omfattet av taushetsplikten som nevnt i straffeprosessloven §§ 117 til 120 og § 125, med unntak av § 118 første ledd første punktum.

Koordinator for digitale tjenester og andre vedkommende myndigheter kan anmode om bistand fra politiet til å gjennomføre den stedlige kontrollen.

§ 11 EFTAs overvåkingsorgans adgang til stedlig kontroll og bevissikring

EFTAs overvåkingsorgan kan gjennomføre stedlig kontroll i henhold til artikkel 69 i forordning om digitale tjenester. Koordinator for digitale tjenester eller andre vedkommende myndighet skal være til stede under kontrollen.

EFTAs overvåkingsorgan kan foreta bevissikring når det er nødvendig for å utføre oppgaver de er tildelt etter forordning om digitale tjenester. I slike tilfeller kan EFTAs overvåkingsorgan kreve

- a. å få adgang til lokaler, grunn og transportmidler tilhørende den berørte tilbyderen,
- b. å få tilgang til og forklaringer om tilbyderens organisasjon, drift, IT-system, algoritmer, datahåndtering, forretningspraksis og informasjon knyttet til den mistenkte overtredelsen,
- c. få adgang til å beslaglegge, ta eller få papirkopier av informasjon under en stedlig kontroll,
- d. å innhente en kopi av datainnholdet fra elektroniske medier som er gjenstand for kontroll, og
- e. å forsegle forretningslokaler, regnskapsbøker eller forretningspapirer så lenge undersøkelsen varer og dette anses nødvendig

Begjæring om adgang til bevissikring framsettes av koordinator for digitale tjenester for tingretten på det stedet hvor det mest praktisk kan skje.

Ved begjæring om bevissikring som gjelder adgang til lokaler, eiendommer og transportmidler som tilhører tilbydere av svært store nettbaserte plattformer eller svært store nettbaserte søkemotorer eller andre personer som nevnt i forordning om digitale tjenester artikkel 67 nr. 1, prøver retten om EFTAs overvåkingsorgans vedtak er autentisk og at den planlagte bevissikringen verken er vilkårlig eller går for langt i forhold til kontrollens gjenstand.

Når retten ved begjæring om bevissikring prøver om bevissikringen er forholdsmessig, kan den direkte eller gjennom koordinator for digitale tjenester og annen vedkommende myndighet anmode EFTAs overvåkingsorgan om nærmere forklaringer, særlig om hvilke grunner EFTAs overvåkingsorgan har til å mistenke at det foreligger en overtredelse av forpliktelsene etter forordning om digitale tjenester, hvor alvorlig den

mistenkte overtredelsen er, og på hvilken måte den berørte tilbyderen av den svært store nettbaserte plattformen eller den svært store nettbaserte søkemotoren eller den andre personen er innblandet.

Retten kan likevel verken prøve nødvendigheten av kontrollen eller kreve å få de opplysninger som finnes i EFTAs overvåkingsorgans saksdokumenter.

Kommisjonen kan være til stede ved kontroll som foretas av EFTAs overvåkingsorgan.

§ 12 Tvangsmulkt

For å sikre at pålegg om å gi opplysninger etter § 9, pålegg om opphør av overtredelse eller pålegg om avhjelpende tiltak etterleves, kan koordinator for digitale tjenester og andre vedkommende myndigheter bestemme at den vedtaket retter seg mot, skal betale en tvangsmulkt som løper for hver dag som går etter utløpet av den fristen som er satt for oppfyllelse av pålegget, inntil pålegget er oppfylt.

Tvangsmulkt etter første ledd skal utgjøre maksimalt 5 % av den gjennomsnittlige dagsomsetningen eller dagsinntekten på verdensbasis for den berørte tilbyderen av formidlingstjenester i det foregående regnskapsåret.

Departementet kan gi forskrift om tvangsmulkt.

§ 13 Overtredelsesgebyr

Koordinator for digitale tjenester og andre vedkommende myndigheter kan ilegge tilbydere av formidlingstjenester overtredelsesgebyr for overtredelse av pålegg eller

forpliktelser som følger av forordning om digitale tjenester artikkel 11, artikkel 12, artikkel 13 nr. 1, 2 og 4, artikkel 14, artikkel 15 nr. 1, artikkel 16 nr. 1, 2 og 4-6, artikkel 17 nr. 1-4, artikkel 18, artikkel 20, artikkel 22 nr. 1 og 6, artikkel 23, artikkel 24 nr. 1-3 og 5, artikkel 25 nr. 1, artikkel 26, artikkel 27, artikkel 28 nr. 1 og 2, artikkel 30 nr. 1-3 og 5-7, artikkel 31, artikkel 32 og artikkel 51 nr. 2 bokstav a. Tilbyder av formidlingstjeneste kan også ilegges overtredelsesgebyr hvis tilbyder gir uriktig, ufullstendig eller villedende opplysninger etter § 9 eller unnlater å bistå ved stedlig kontroll etter § 10.

Koordinator for digitale tjenester og andre vedkommende myndigheter kan ilegge tilbydere av formidlingstjenester overtredelsesgebyr for overtredelse av forskrift gitt med hjemmel i loven, når det er fastsatt i forskriften at overtredelsen kan medføre slik sanksjon.

Overtredelsesgebyr etter første ledd første punktum kan maksimalt utgjøre 6 % av årsomsetningen på verdensbasis i det foregående regnskapsår til den berørte tilbyderen av formidlingstjenester. Overtredelsesgebyr etter første ledd andre punktum kan maksimalt utgjøre 1 % av årsinntekten eller årsomsetningen på verdensbasis i det foregående regnskapsår for den berørte tilbyderen av formidlingstjenester eller den berørte personen.

Departementet kan gi forskrift om fastsettelse og gjennomføring, inkludert utmåling og inndrivelse, av overtredelsesgebyr.

§ 14 Myndighet lagt til EFTAs overvåkingsorgan og EFTA-domstolen

EFTAs overvåkingsorgan og EFTA-domstolen kan illegge svært store nettbaserte plattformer og svært store nettbaserte søkemotorer økonomiske reaksjoner som nevnt i forordning om digitale tjenester artikkel 74 og 76 slik denne er tatt inn i EØS-avtalen vedlegg XI, kapittel X, pkt. YY.

§ 15 Melding om mistanke om straffbare forhold

Tilbyder av vertstjenester som får kjennskap til informasjon som gir grunn til mistanke om at det har skjedd, skjer eller sannsynligvis vil skje en straffbar handling i henhold til forordning om digitale tjenester artikkel 18 nr. 1, skal melde dette til politiet.

§ 16 Utpeking av svært store nettbaserte plattformer og søkemotorer

Departementet kan gi forskrift om utpeking av svært store nettbaserte plattformer og søkemotorer jf. artikkel 33 nr. 4 i forordning om digitale tjenester med formål om at Kommisjonens beslutninger om utpeking skal få rettsvirkning i Norge.

§ 17 Forskrift om tilsynsgebyr og registreringsplikt

Departementet kan gi forskrift om gebyr og sektoravgift for å dekke relevante kostnader for koordinator for digitale tjenester og andre vedkommende myndigheter, herunder utmåling og unntak fra plikten til å betale gebyr og sektoravgift.

Departementet kan gi forskrift om registreringsplikt, herunder hvilken vedkommende myndighet registrering skal foretas hos og hvilke tjenester.

§ 18 Klage på enkeltvedtak

Klagenemnda avgjør klager på enkeltvedtak som fattes av koordinator for digitale tjenester eller andre vedkommende myndigheter med hjemmel i eller i medhold av denne loven.

Departementet kan gi forskrift om klagenemnda forskrift, blant annet om sammensetning, organisering, finansiering, saksbehandling, tidsbruk og rapportering.

§ 19 Ikrafttredelse

Loven trer i kraft straks.

§ 20 Endringer i andre lover

Fra den tiden loven trer i kraft, gjøres følgende endringer i andre lover:

1. I lov 23. mai 2003 nr. 35 om visse sidere av elektronisk handel og andre informasjonssamfunnstjenester gjøres følgende endring:

§§ 16-20 oppheves.

2. I lov 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting og audiovisuelle bestillingstjenester mv. gjøres følgende endring:

§ 5 A-7 første ledd skal lyde:

Hensiktsmessige tiltak etter §§ 5 A-3, 5 A-4 og 5 A-6 skal være gjennomførbare og forholdsmessige og ta hensyn til videodelingsplattformtjenestens størrelse og art. Tiltakene skal ikke føre til forhåndskontroll eller opplastingsfiltrering av innhold i strid med forordning (EU) 2022/2065 om et indre marked for digitale tjenester artikkel 8.

Signatur og dato